

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Національного агентства

із забезпечення якості вищої освіти

«19» липня 2022 р. (протокол № 11 (16))

Порядок розгляду повідомлень щодо порушення процедури захисту дисертації Апеляційним комітетом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

1. Цей Порядок регулює питання розгляду Апеляційним комітетом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Апеляційний комітет) повідомлень про порушення процедури захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та скасування Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) про присудження ступеня доктора філософії.

2. Національне агентство під час скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради (далі – разова рада) про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням процедури захисту дисертації, встановленої Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44, керується Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», цим Порядком, Статутом Національного агентства та інших актів законодавства.

3. Національне агентство розглядає питання щодо скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням процедури захисту дисертації у випадку надходження повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації.

4. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії може бути подане Національному агентству будь-якою особою, яка є суб'єктом наукової і науково-технічної діяльності.

Відкликання повідомлення не є підставою для припинення його розгляду.

5. Національне агентство має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої процедури захисту дисертації протягом шести місяців з дня видання наказу закладу вищої освіти (наукової установи) про видачу здобувачеві диплома доктора філософії.

6. У разі надходження до Національного агентства повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації Національне агентство розглядає його протягом трьох місяців з дня надходження.

7. З метою здійснення покладених повноважень Національне агентство має право одержувати в установленому законодавством порядку від закладів вищої освіти, наукових установ, державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій і громадян інформацію, документи та матеріали, необхідні для розгляду повідомлення.

8. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії має містити:

1) найменування органу, до якого воно подається;

2) прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка подала повідомлення, або повне найменування (для юридичних осіб) та адреса особи, контактні дані (номер телефону, адреса електронної пошти тощо);

3) інформацію про дату, час і місце засідання разової ради для проведення публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії, контактні дані автора дисертації (за наявності такої інформації у особи, яка подала повідомлення);

4) обґрунтування та посилання на докази, що підтверджують наведені у повідомленні обставини порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії;

5) підпис особи, яка подала повідомлення (крім випадків подання його в електронній формі) та дата подання повідомлення.

9. Повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії надсилається до Національного агентства:

- в електронній формі з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, - на офіційну адресу електронної пошти Національного агентства;

- в паперовій формі за підписом особи, що його подає (керівника юридичної особи), - на адресу Національного агентства.

Датою подання повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації є дата його надходження до Національного агентства.

10. Подане повідомлення реєструються у секретаріаті Національного агентства. Про надходження повідомлення секретаріат Національного агентства невідкладно повідомляє заступника голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрямок діяльності та голову Апеляційного комітету. За дорученням заступника голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрямок, секретаріат Національного агентства здійснює перевірку поданого повідомлення на відповідність вимогам пунктам 8, 9 цього Порядку у строк до 3 робочих днів з дати його надходження.

У разі відповідності поданого повідомлення вимогам пунктів 8, 9 цього Порядку, у той же строк, за дорученням заступника голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрямок діяльності, Секретаріат Національного агентства:

1) оприлюднює повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації в інформаційній системі Національного агентства;

2) надсилає електронні копії повідомлення:

- до закладу вищої освіти (наукової установи) разова рада якого проводила захист дисертації;

- до особи, стосовно дисертації якої подано повідомлення;

3) надає результати перевірки голові Апеляційного комітету.

У разі невідповідності поданого повідомлення вимогам пункту 8, 9 цього Порядку, у той же строк, за дорученням заступника голови Національного агентства, до повноважень якого входить відповідний напрямок діяльності, секретаріат Національного агентства надає результати перевірки голові Апеляційного комітету.

11. Повідомлення, що містять приниження честі і гідності особи або виражені у непристойній формі висловлювання, а також анонімні повідомлення, не підлягають розгляду. Звинувачення автора наукових досягнень у порушенні процедури захисту не можуть розглядатися як умисне приниження честі і гідності особи.

12. Заклад вищої освіти, наукова установа протягом 20 робочих днів з дня надходження повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації (оприлюднює повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації в інформаційній системі Національного агентства) має право надати свої письмові пояснення щодо викладених у повідомленні обставин. Ненадання таких пояснень не перешкоджає розгляду зазначеного повідомлення.

13. Апеляційний комітет у строк до 5 робочих днів з дня отримання результатів перевірки Секретаріатом Національного агентства перевірки приймає рішення:

- у разі невідповідності повідомлення вимогам пунктам 8, 9 цього Порядку – про повернення повідомлення особі без розгляду;

- у разі наявності обставин, передбачених пунктом 11 цього Порядку – про залишення повідомлення без розгляду;

- у разі відповідності повідомлення вимогам пунктам 8, 9 цього Порядку, - про прийняття до розгляду та про призначення, за пропозицією голови Апеляційного комітету, доповідача з членів комітету.

14. Апеляційний комітет розглядає повідомлення у строк до одного місяця з дня прийняття до розгляду. Цей строк може бути продовжений Комітетом (не

більше ніж на 15 днів) за мотивованим зверненням доповідача щодо необхідності проведення додаткової перевірки обставин та/або матеріалів справи.

15. За дорученням доповідача секретаріат Національного агентства здійснює перевірку викладених у повідомленні відомостей щодо порушення процедури захисту дисертації.

16. Доповідач, визнавши зібрані матеріали з перевірки повідомлення достатніми для її розгляду по суті, не пізніше ніж за сім робочих днів до закінчення строку, визначеного у пункті 14 цього Порядку, вносить на розгляд Апеляційного комітету мотивований проект рішення комітету із доданими матеріалами перевірки відомостей, викладених у повідомленні. Якщо зібраних матеріалів з перевірки повідомлення недостатньо для його розгляду по суті, доповідач вносить мотивоване звернення щодо необхідності проведення додаткової перевірки обставин та/або матеріалів справи.

У разі подання мотивованого звернення Апеляційний комітет на найближчому засіданні приймає рішення про продовження строку розгляду справи або, у випадку визнання звернення необґрунтованим, про заміну доповідача із визначенням розумних строків для подання проекту рішення Комітету, але не більше 15 днів.

17. Голова Апеляційного комітету, отримавши від доповідача мотивований проект рішення із доданими матеріалами перевірки відомостей, призначає дату розгляду справи на засіданні Апеляційного комітету в межах строку, визначеного пунктом 14 цього Порядку.

18. Інформація про дату, час і місце розгляду справи на засіданні Апеляційного комітету повідомляється особі, яка подала повідомлення, закладу (науковій установі) або його правонаступнику, у якому відбувався захист дисертації, та особі, стосовно дисертації якої розглядається повідомлення, якщо відомо про спосіб зв'язку з останньою, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дня його проведення.

Участь зазначених осіб і представника закладу у засіданні Апеляційного комітету не є обов'язковою. Перелічені особи вважаються повідомленими про дату, час і місце засідання Апеляційного комітету з дня, наступного за днем оприлюднення відповідного оголошення на офіційному веб сайті Національного агентства.

19. До початку розгляду справи Апеляційним комітетом на своєму засіданні особа, яка подала повідомлення, заклад (наукова установа) або його правонаступник, у якому відбувався захист дисертаційного дослідження, та особа, стосовно дисертації якої подано повідомлення мають право:

1) подавати особисто або через уповноважену особу (представника), не пізніше ніж за три робочі дні до дати засідання Апеляційного комітету, власні письмові пояснення стосовно інформації повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, а також будь-які документи та матеріали на спростування (підтвердження) викладених у повідомленні доводів, або відмовитися від надання будь-яких пояснень;

2) подавати заяви про відвід члена Апеляційного комітету відповідно до пункту 22 цього Порядку.

20. Засідання Апеляційного комітету складається з відкритої та закритої частини.

Особа, яка подала повідомлення, заклад (наукова установа) або його правонаступник, у якому відбувся захист дисертаційного дослідження, особа, стосовно дисертації якої розглядається повідомлення, їх уповноважені особи (представники) мають право бути присутніми під час розгляду справи Апеляційним комітетом на відкритій частині засідання.

На запрошення Апеляційного комітету можуть бути присутні інші особи.

21. Апеляційний комітет розглядає справу на своєму засіданні у порядку, визначеному Положенням про комітети Національного агентства, з урахуванням особливостей, визначених цим Порядком.

22. У разі наявності у члена Апеляційного комітету реального або потенційного конфлікту інтересів або за наявності інших підстав, що можуть

свідчити про його упередженість під час розгляду справи, за рішенням Апеляційного комітету він відводиться від розгляду відповідної справи.

Рішення про відвід приймається на підставі письмової заяви особи, яка має право бути присутньою на засіданні, про відвід члена Апеляційного комітету, що подається до початку розгляду справи Апеляційним комітетом, або заяви члена комітету про самовідвід.

Член Апеляційного комітету не бере участь у вирішенні питання щодо власного відводу або самовідводу.

23. Апеляційний комітет починає розгляд справи з доповіді доповідача, який викладає підстави прийняття повідомлення до розгляду, встановлені та досліджені обставини, висновок по суті питання.

Присутні та запрошені особи мають право надати пояснення та відповідати на запитання. Апеляційний комітет може прийняти мотивоване рішення про позбавлення цих осіб права участі в засіданні комітету, якщо вони перешкоджають його проведенню.

24. За наслідками розгляду справи Апеляційний комітет на закритій частині засіданні приймає рішення про внесення на розгляд Національного агентства подання, яке обов'язково має включати:

1) підтвердження наявності або відсутності порушень процедури захисту дисертації, встановленої Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії;

2) оцінку ступеня порушень процедури захисту дисертації (у випадку встановлення їх наявності) та їх впливу на публічність і відкритість процедури захисту, можливість прийняття компетентного висновку за результатами проведеного захисту, можливість сформулювати об'єктивну оцінку наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, правоможність засідання разової ради та її рішення за результатами захисту або інше та пропозицію для Національного агентства скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії або залишити рішення разової ради в силі.

Рішення Апеляційного комітету повинно включати результати проведеного аналізу доказів, які підтверджують або спростовують порушення процедури захисту дисертації, посилання на норми законодавства.

Рішення Апеляційного комітету підписує головуючий на його засіданні.

У разі виявлення Апеляційним комітетом під час розгляду повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації порушень академічної доброчесності, зокрема наявності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, Апеляційний комітет приймає рішення про передачу зазначеного повідомлення на розгляд Комітету з питань етики Національного агентства та вносить інформацію про це до інформаційної системи.

25. Подання Апеляційного комітету розглядається на найближчому засіданні Національного агентства.

26. Про дату, час і місце проведення засідання Національного агентства для розгляду подання Апеляційного комітету інформуються особа, яка подала повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, заклад (наукова установа), та особа, стосовно дисертації якої розглядається повідомлення за п'ять робочих днів до дати засідання. Участь зазначених осіб і представника закладу у засіданні Національного агентства не є обов'язковою.

27. На засіданні Національного агентства запрошені особи надають пояснення, відповідають на запитання за умови надання їм слова головуючим на засіданні.

Національне агентство може прийняти мотивоване рішення про позбавлення цих осіб права участі в засіданні Національного агентства, якщо вони перешкоджають його проведенню.

28. Питання відводу та самовідводу у разі наявності у члена Національного агентства реального або потенційного конфлікту інтересів або за наявності інших підстав, що можуть свідчити про його упередженість під час розгляду справи, визначаються відповідно до пункту 22 цього Порядку.

29. Національне агентство за результатами розгляду подання Апеляційного комітету щодо результатів перевірки наявності або відсутності порушень процедури захисту дисертації приймає одне з таких рішень:

1) про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням порушення процедури захисту дисертації;

2) про залишення рішення разової ради в силі.

30. Протягом п'яти робочих днів з дати засідання Національне агентство інформує про прийняте рішення особу, яка подала повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації, заклад (наукову установу) та особу, стосовно дисертації якої розглядалося повідомлення, а також вносить відповідну інформацію до інформаційної системи.

31. Рішення Національного агентства про скасування рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням процедури захисту дисертації доводиться до відома Міністерства освіти і науки України та технічного адміністратора Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

32. Витрати, понесені Національним агентством під час перевірки повідомлення, які виявилися завідомо безпідставними або містили завідомо неправдиві відомості, можуть бути стягнуті з особи, яка подала повідомлення, у судовому порядку.

33. Рішення Національного агентства може бути оскаржене в судовому порядку.